

Vår saksbehandler
Morten B Histøl, tlf 32808678

Vår dato
27.06.2007

Deres dato
21.05.2007

Vår referanse
03/02685-27
650.813.

Deres referanse
06/567-SDA

Hol kommune

3576 HOL

ARKIV

KULTURHISTORISK MUSEUM Universitetet i Oslo		
Saksb. L160	- 4 JULI 2007	Kopi
Ark:	0620-86	
Saksnr. 07/8148	Dok.nr.: 1	

Sjugurdstølvegen - gnr 86 bnr 2 - Hol kommune - foreløpig svar på søknad om bygging av landbruksvei

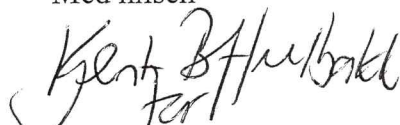
Våre arkivundersøkelser viser at det ikke finnes opplysninger om kjente kulturminner fra forhistorisk eller nyere tid innenfor området som blir direkte berørt av veibyggingen.

Grunnene til dette kan være at tidligere registreringer har vært mangelfullt utført eller så kan det være at vi ikke har befart området før.

Vi gjør oppmerksom på at det kan finnes fredete kulturminner der. Slike kulturminner kan for eksempel være ulike typer fangstanlegg, kullgroper, milebunner, jernvinneanlegg, boplasser, røyser, gamle veifar og gamle steingjerder. I de fleste tilfeller er slike kulturminner synlige. Inngrep i marka kan avdekke indikatorer på automatisk fredete kulturminner under markens overflate. De vanligste indikatorene i så måte er kullkonsentrasjoner og jernslag.

Vi finner området som så interessant at vi må gjennomføre en befaring der, før et endelig svar på søknaden kan sendes. Avtale om befaringen rettes til vår avdeling på telefonnummer 32 80 86 60.

Med hilsen

Inger Liv Gøytil Lund e f
kulturvernleder

Morten B Histøl
saksbehandler

Kopi til:

Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo Postboks 6762 St. Olavs pl., 0130 OSLO

POST ADRESSERES TIL AVDELINGEN - IKKE TIL ENKELTPERSONER

Postadresse
BUSKERUD FYLKESKOMMUNE
Fylkeshuset
N-3020 Drammen

Besøksadresse
Hauges gate 89
E-postadresse
Postmottak@bfk.no

Telefon
32 80 85 00
Internett
www.bfk.no

Telefaks
32808676

Bankkonto
2200.07.13523
Foretaksregistre
NO 964 951 373

Vår saksbehandler
Else Høyer Tangen, tlf 32 80 86 62

Vår dato
07.08.2007

Deres dato
21.05.2007

Vår referanse
03/02685-32
650.813.
Deres referanse

Hol kommune

3576 HOL

ARKIV

KULTURHISTORISK MUSEUM Universitetet i Oslo		Kopi
Saksb. L160	- 8 AUG. 2007	
Ark.: 0620 -86		
Saksnr. 07/8148	Dok.nr.: 2	

Sigurdstølvegen - gnr 86 bnr 2 - Hol kommune - Søknad om bygging av landbruksveg - Kulturminneregistreringer

Ovennevnte planområde er nå arkeologisk registrert. Det ble ikke funnet automatisk fredete kulturminner. Sjugurdstølen er sannsynligvis ikke så gammel at den er automatisk fredet, men sporene etter den gamle setra er tydelige i landskapet, og står som et vitnesbyrd på seterdrift i historisk tid, da seterdriften var et nødvendig tilskudd til gårdsdriften i fjelldalen.

Veitraseen kan med letthet plasseres i overkant av seterområdet, slik at ikke setervollen forstyrres eller skjemmes. Våre arkeologer undersøkte området rundt Sjugurdstølen for å vurdere en bedre plassering av veitraseen. I området mot øst og elven, vil veien sannsynligvis synes svært godt, og den vil nødvendigvis forstyrre deler av setervollområdet. Det beste alternativet vil være å skråne veien mer mot sørvest fra høyden markert som 1178 sør for Bjørkevatn, slik at veien går vest for Sjugurdstølen. På denne måten vil veien bli mer naturlig både i forhold til Sjugurdstølen og i forhold til den planlagte veien videre til Osestølen, den vil da heller ikke forstyrre kulturmiljøet på Sjugurdstølen. Det ble ellers ikke registrert kulturminner i området for den planlagte veitrasee.

Vi minner likevel om at dersom det framkommer automatisk fredete kulturminner i forbindelse med anleggsarbeid eller annen virksomhet i planområdet, må arbeidet straks stanses og utviklingsavdelingen i fylkeskommunen varsles, jmf. kulturminneloven §8, 2.

Med hilsen

Inger Liv Gøytta Lund e f
kulturvernleder

Else Høyer Tangen
saksbehandler

Vedlegg:
1 Arkeologisk rapport

Kopi til:
Fylkesmannen i Buskerud
Karsten Isachsen
Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo

Postboks 1604, 3007 DRAMMEN
Eivinds plass, Skurdalen, 3580 GEILO
Postboks 6762 St.Olavspl., 0130 OSLO

POST ADRESSERES TIL AVDELINGEN - IKKE TIL ENKELTPERSONER

Postadresse
BUSKERUD FYLKESKOMMUNE
Fylkeshuset
N-3020 Drammen

Besøksadresse
Hauges gate 89
E-postadresse
Postmottak@bfk.no

Telefon
32 80 85 00
Internett
www.bfk.no

Telefaks
32808676

Bankkonto
2200.07.13523
Foretaksregistre
NO 964 951 373

BUSKERUD FYLKESKOMMUNE

KULTURHISTORISK REGISTRERING

Hol kommune Sjugurdstølvegen

GBNR.: 86/2

SAKSNR: 03/02685

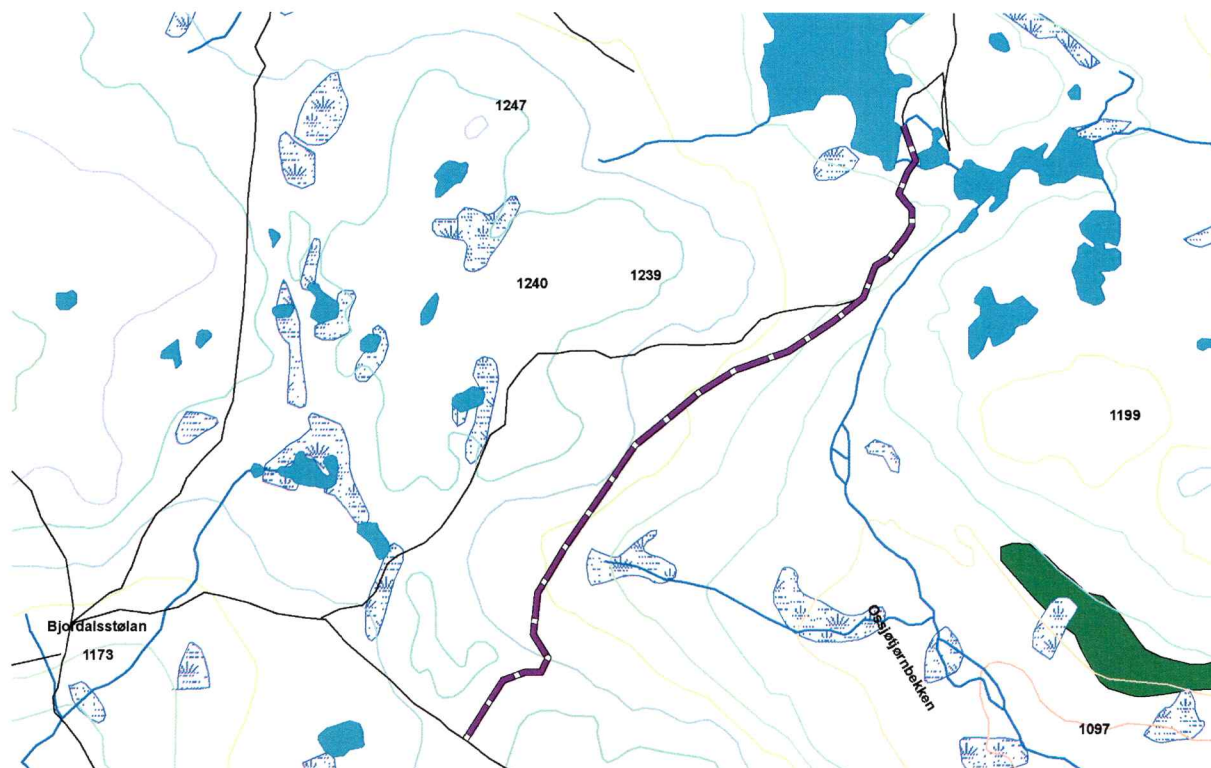

RAPPORT FRA KULTURHISTORISK BEFARING/REGISTRERING

Kommune:	Hol		
Gårdsnavn:	Sjugurdstølvegen		
Gårds- og bruksnummer	Gnr. 86 Br.nr. 2		
Kartreferanse			
Høyde over havet	1160 - 1210 m o.h.		
Tiltakshaver:	Karsten Isachsen		
Adresse:	Eivinds plass, Skurdalen		
	3580 GEILO		
Navn på sak:	Søknad om bygging av landbruksvei.		
Saksnummer:	03/02685		
Registrering utført:	02.08.2007	Ved:	Heidi Joki og Kristin Os
Rapport utført:	06.08.2007	Ved:	Kristin Os
Autom. fredete kulturminner i området:			Registreringsnummer
Nyere tids kulturminner i området:			
Fotodokumentasjon:	Se egen mappe		
Faglige konklusjoner:			
☐ Planen er <u>ikke</u> i konflikt med kulturminner.			
Automatisk fredete kulturminner		Nyere tids kulturminner	
☐	Planen er i konflikt	☒	Planen er i konflikt
☐	Ingen synlige, potensiale under bakken	☐	Ikke påvist til nå, nærmere arkivsjekk påkreves
☐	Ikke vurdert	☐	Ikke vurdert
Videre saksgang (for saksbehandler):			
Registreringer		Merknader	
☐	Videre reg. ikke nødvendig	☐	Ingen merknad
☐	Videre reg. nødvendig	☐	Tilrår spesialområde
☒	Reg. fullført	☐	Tilrår dispensasjon
☐		☒	Foreløpig uavklart
Merknader:	Veien er lagt gjennom Sjugurdstølen. Foreslår å legge veien høyere opp, slik at det gamle seterområdet får ligge inntakt.		

BAKGRUNN FOR PLANEN

Landbruksvei Sjugurdstølen inntegnet på N50-kart.

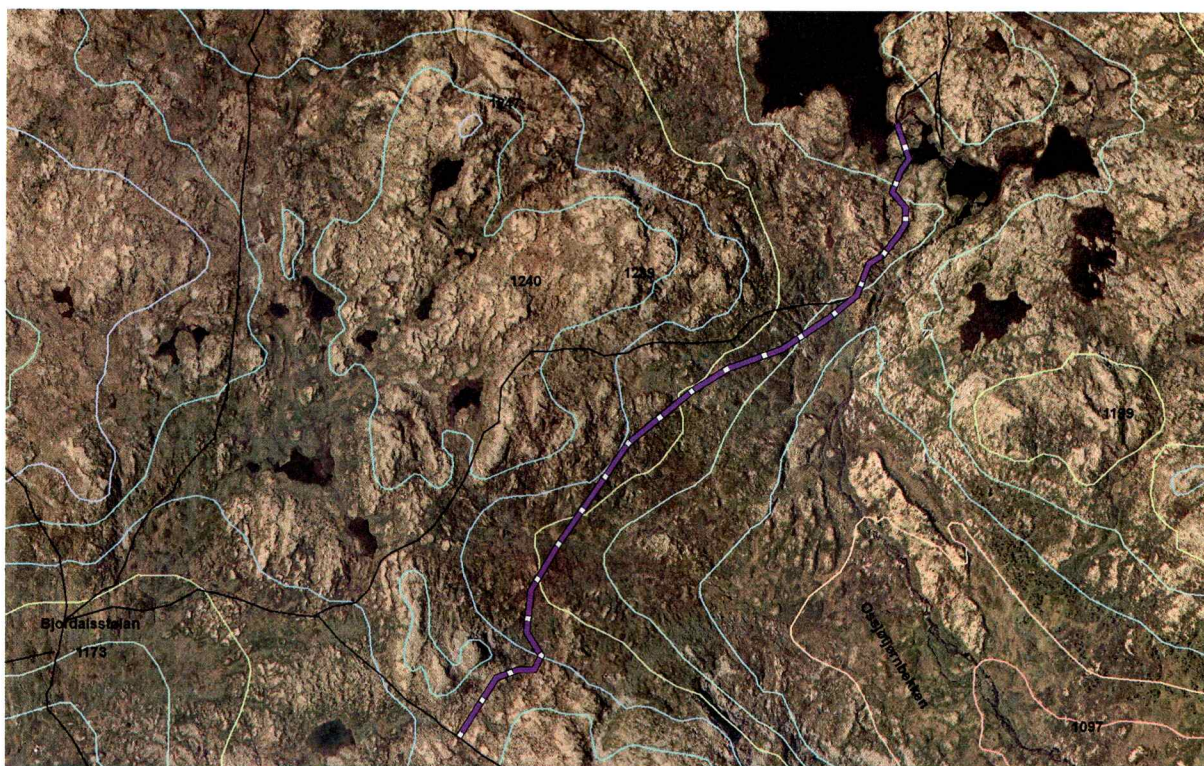
Karsten Isachsen har søkt om løyve til å bygge en enkel kjerrevei fra Sjugurdstølen og sørover mot Osestølen.

Formålet med registreringen er å undersøke forholdet mellom planområdet og eventuelle automatisk fredete kulturminner, jef. § 9 i kulturminneloven av 9. juni 1978. Det er kjent at det finnes kulturminner i området fra før, men registreringene foretatt i forbindelse med utarbeidelsen av økonomisk kartverk er ofte mangelfulle.

OMRÅDET

Veitraseen er planlagt fra utløpet av Bjørkevatnet, fra der veien ender i dag. Veien følger en eksisterende sti fra Bjørkevatnet og gjennom Sjugurdstølen. Fra Sjugurdstølen skal veien gå sørover i skråningen og på oversiden av et myrdrag. Veien ender ca 300 meter før grensen til nasjonalparken der terrenget er flatt.

Kjerrevei inntegnet på ortofoto.

Området er et høyfjellsområde, vegetasjonen er lav og preges av bjørk, gress og lyngplanter. Dvergbjørk, vier og eier er treslag som dominerer. Sjugurdstølen ligger ved inngangen av en mindre dal. Terrenget er kupert, med enkelte flatere partier nederst i dalen ellers mer eller mindre brattere parti oppover dalsidene. Det er enkelte myrdrag i området, ellers er grunnen ganske tørr.

Området sett fra Sjugurdstølen mot sør. Foto: Kristin Os

Oversikt mot SØ, med Sjugurdstølen i bakgrunnen. Foto: Kristin Os

STRATEGI OG METODE

Som primær metode ble visuell overflateregistrering tatt i bruk. Metoden innebærer at området blir visuelt undersøkt etter automatisk fredete kulturminner som er synlige i terrenget, slike som graver, tufter, røyser og lignende. Det ble også lett etter kulturminner fra nyere tid.

Vi hadde etter å ha studert kartet planlagt å prøvestikke rundt utløpet av Bjørkevatn, dette viste seg å være et område med steingrunn med et lite jordlag på toppen. Dette var i utgangspunktet området med størst potensial for forhistorisk aktivitet i befaringsområdet. Jeg anså det derfor unødvendig å foreta videre prøvestikking i området.

Ved Bjørkevatnet. Foto: Kristin Os

DELTAKERE OG TIDSROM

Undersøkelsene i felt ble gjennomført den 02. august 2007, av Heidi Joki og Kristin Os.. Totalt ble det brukt 35 timer på saken, inkludert forarbeid, kjøring til/fra felt, registrering og rapportskrivning.

REGISTRERINGENS FORLØP OG RESULTATER

Planområdet ble visuelt overflateregistrert for å påvise automatisk fredete kulturminner. Den planlagte veitraseen går fra utløpet av Bjørkevatn og gjennom Sjugurdstølen i en eksisterende sti. Denne stien går gjennom setervollen for Sjugurdstølen. I dag finnes foruten mange små og store rydningsrøyser, to steingjerder og en ruin etter en av seterbygningene.

Oversiktsbilde Sjugurdstølen mot nordøst. Foto: Kristin Os.

Oversikt Sjugurdstølen mot øst. Foto: Kristin Os

En av mange rydningsrøyser på Sjugurdstølen. Foto: Kristin Os

Det øvre og nordligste steingjerdet går i en vinkel mot sør. Den øverste del av dette steingjerdet går i retning øst – vest (ca 26 meter) fra den østlige enden går steingjerdet videre mot sør (ca 13 meter).

Det nordlige steingjerdet på Sjugurdstølen, sett mot sør. Foto: Kristin Os

Her er en stor jordfast stein innebygd i steingjerdet, herfra går steingjerdet videre mot øst (ca 5 meter) før den på ny knekker av mot sør (ca 22 meter). Steingjerdet er fra 30 cm til ca 110

cm høyt. Ca fire meter fra den jordfaste steinen mot øst, inntil steingjerdet er det bygd opp en konstruksjon som har form som en halvsirkel.

Deler av det nordlige steingjerdet på Sjugurdstølen. Foto: Kristin Os

Halvsirkelformet konstruksjon langs det nordlige steingjerdet. Foto: Kristin Os

Litt sørvest for den sørligste delen av det nordligste steingjerdet ligger grunnmuren fra en seterbygning. Grunnmuren er tørmurt og kvadratisk, i ytre mål er den ca 9 x 9 meter, inngang er i sør.

Hustuft Sjugurdstølen. Foto: Kristin Os.

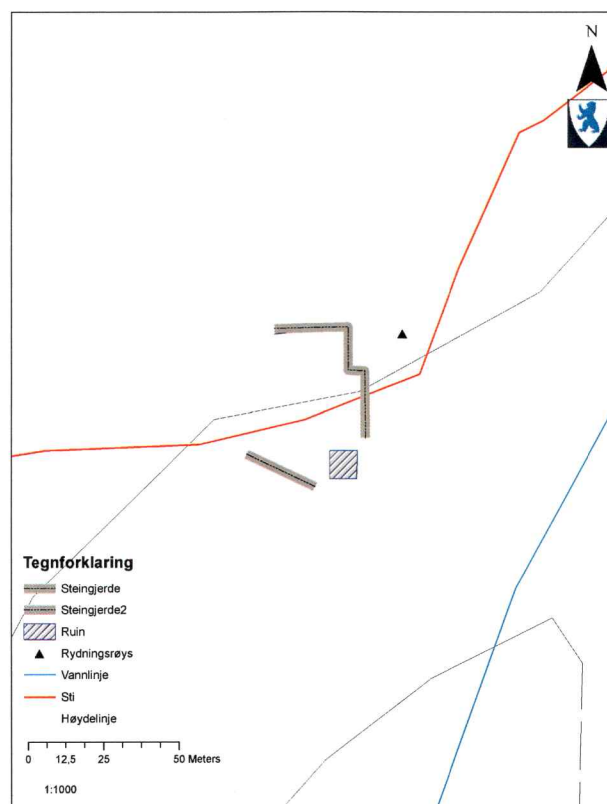
De indre mål er i retning øst-vest ca 4 meter, mens nord-sør er ca 5 meter. Høyden på muren er ca 100 – 150 cm. 3 meter sørvest for det sørvestlige hjørnet av tuften ligger et nytt steingjerde som ligger i retning sørøst- nordvest. Dette gjerdet er gjennomsnittlig ca 30 – 40 cm høyt og er mer sammenrast, utydelig og overgrodd enn det andre steingjerdet.

Det sørligste steingjerdet på Sjugurdstølen. Foto: Kristin Os.

Setervollen viser til en tid da seterdriften var viktig for gårdsdriften i bygdene, og er derfor viktig som et historisk monument.

Konstruksjoner på Sjugurdstølen.

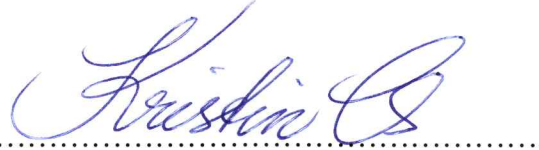

Veitraseen kan med letthet plasseres i overkant av seterområdet, slik at ikke setervollen forstyrres eller skjemmes. Vi undersøkte området rundt Sjugurdstølen for å vurdere en bedre plassering av veitraseen. I området mot øst og elven, vil veien sannsynligvis synes svært godt, og den vil nødvendigvis forstyrre deler av setervollområdet. Det beste alternativet vil være å skråne veien mer mot sørvest fra høyden markert som 1178 sør for Bjørkevatn, slik at veien går vest for Sjugurdstølen. På denne måten vil veien bli mer naturlig både i forhold til Sjugurdstølen og i forhold til den planlagte veien videre til Osestølen, den vil da heller ikke forstyrre kulturmiljøet på Sjugurdstølen. Det ble ellers ikke registrert kulturminner i området for den planlagte veitrasee.

KONKLUSJON

Veitraseen ble registrert, jfr. kulturminneloven av 9. juni 1978. Det ble ikke påvist automatisk fredete kulturminner innenfor dette området. Sjugurdstølen er sannsynligvis ikke så gammel at den er automatisk fredet, men sporene etter den gamle setra er tydelige i landskapet, og står som et vitnesbyrd på seterdrift i historisk tid, da seterdriften var et nødvendig tilskudd til gårdsdriften i fjelldalen.

Drammen 06.08.2007

Kristin Os
Feltleder